

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค22102

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง พลิกไปได้สะท้อน (1)

ครูผู้สอน ครุณรงค์นุช สุกใส

ครูณัฐนรี จารุศุภกร

พริกไปได้สะท่อน (1)

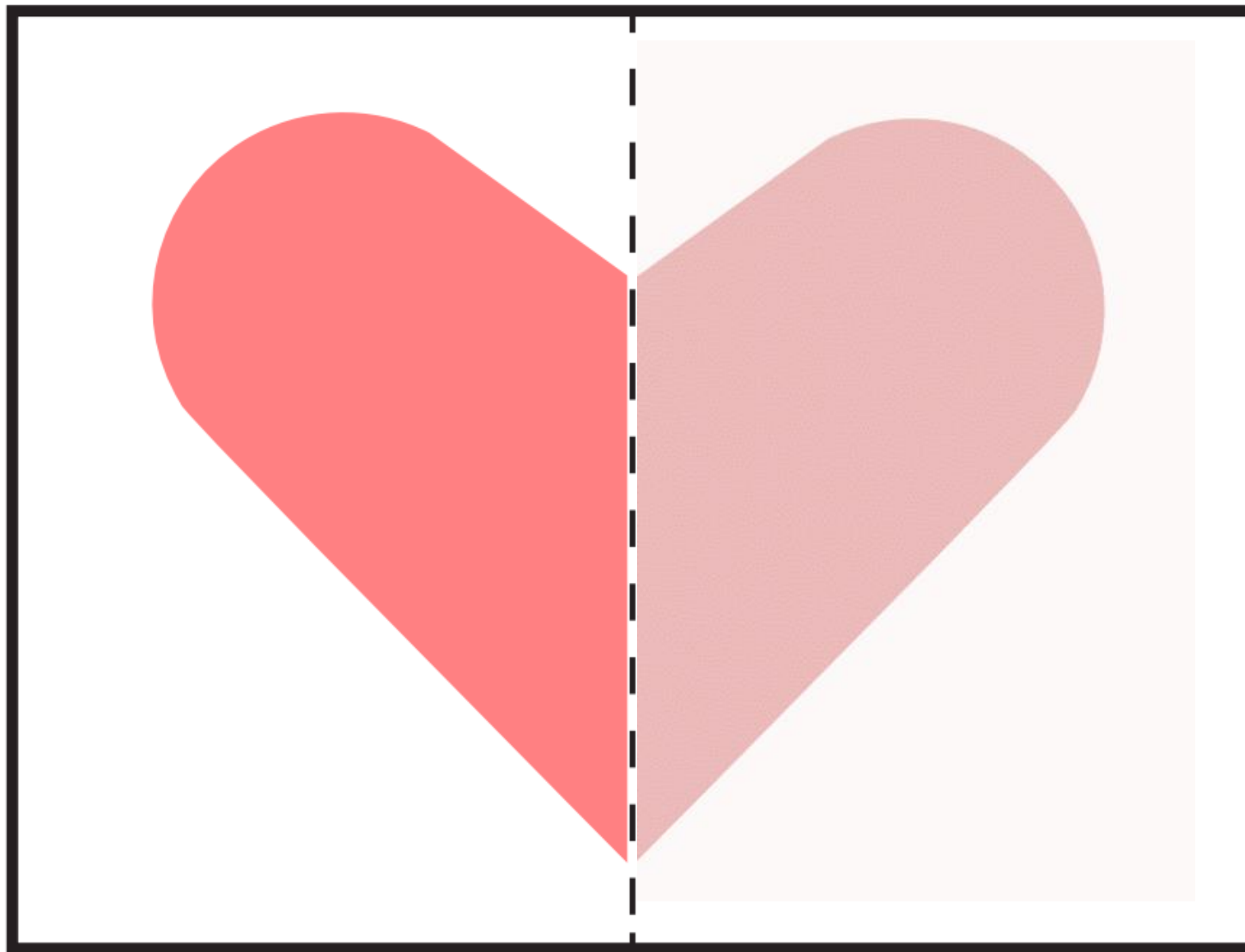
จุดประสงค์การเรียนรู้

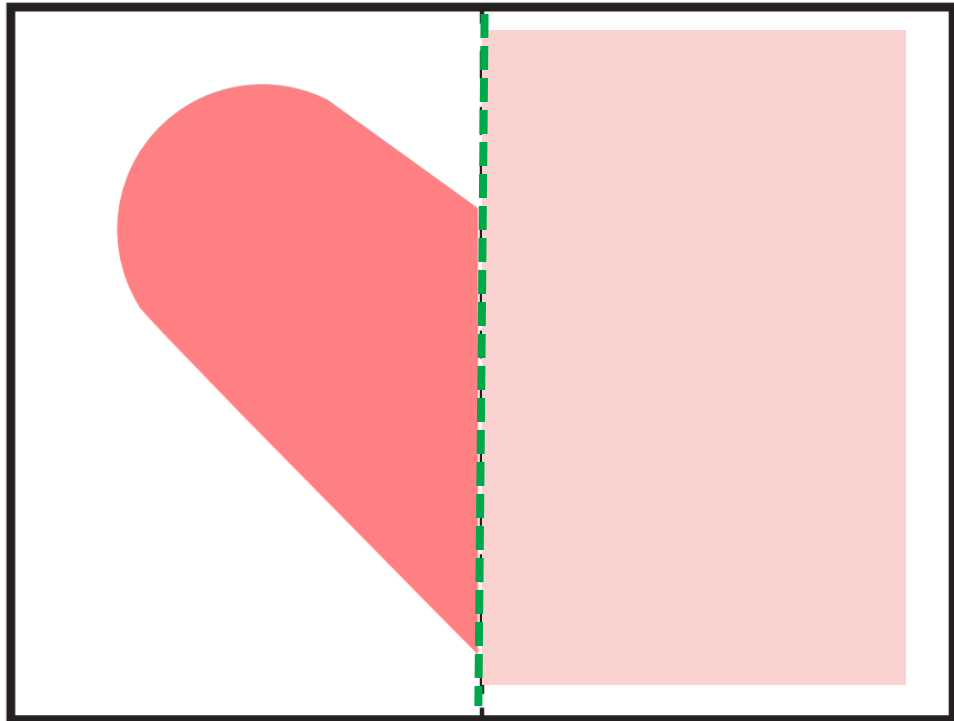
นักเรียนสามารถ

บอกความหมายและสมบัติของ
การสะท้อนบนระนาบ

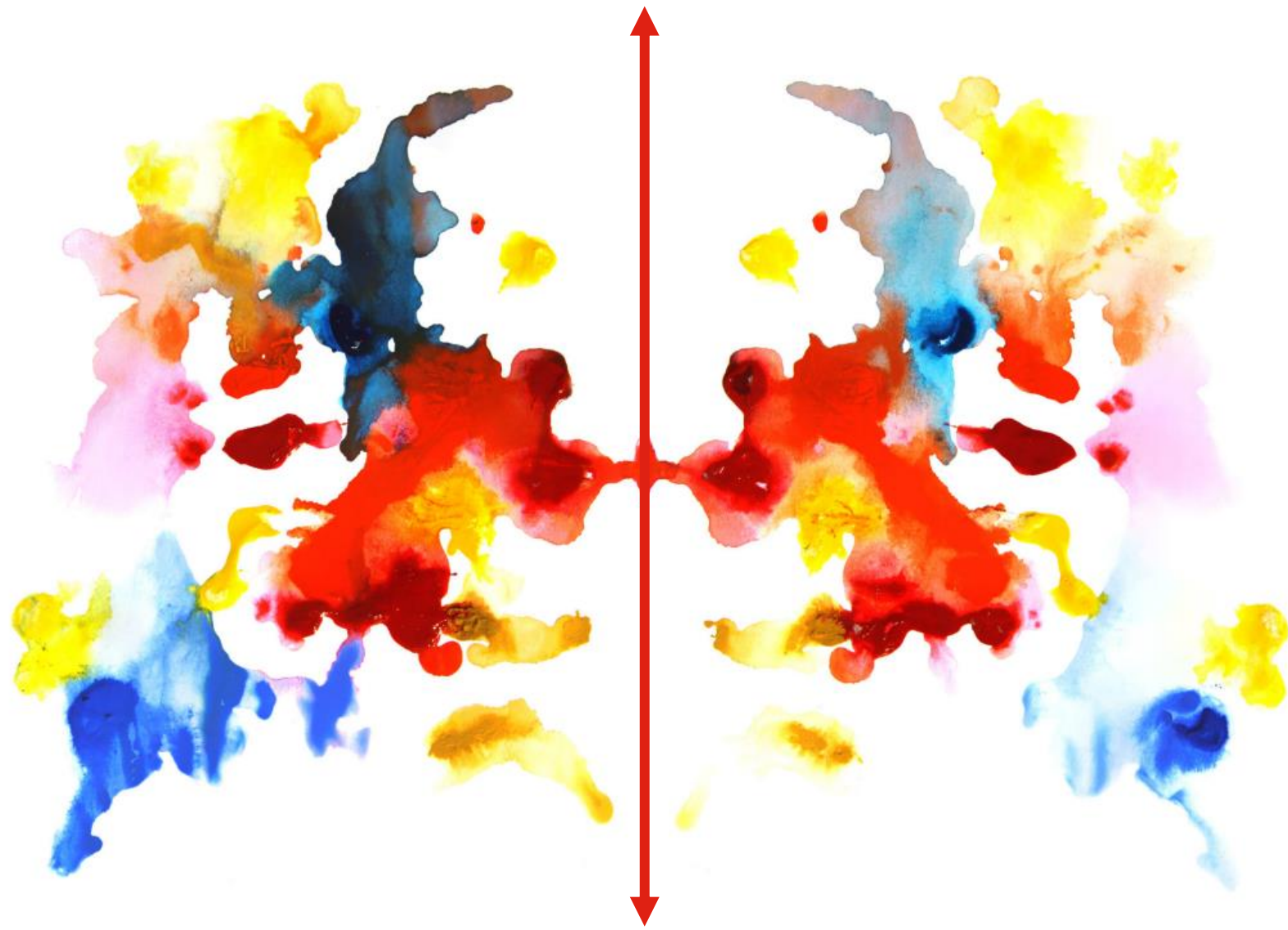

 ทำกิจกรรม

การพับข้างต้นเป็นตัวอย่าง
ของการสะท้อน โดยเรียกรูป
เริ่มต้นที่เป็นรูปครึ่งซีกว่า
รูปต้นแบบ และเรียกรูปที่เกิด
จากการพับและสร้างรอยว่า
ภาพที่ได้จากการสะท้อน และ
เรียกรอยพับว่า **เส้นสะท้อน**

กิจกรรม

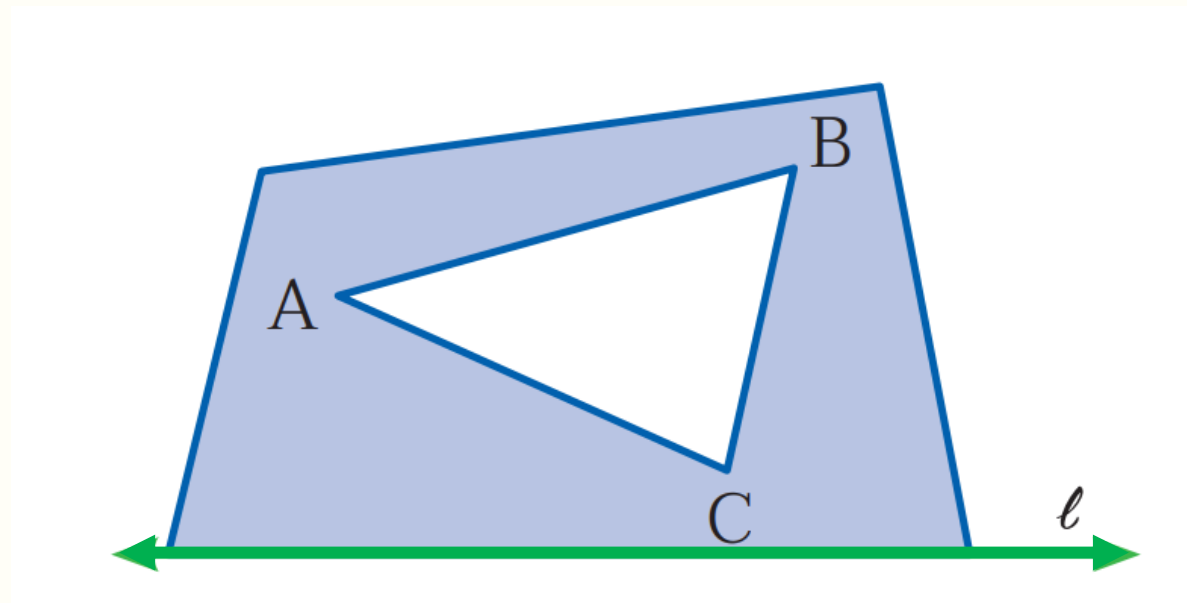
สำรวจการสะท้อน

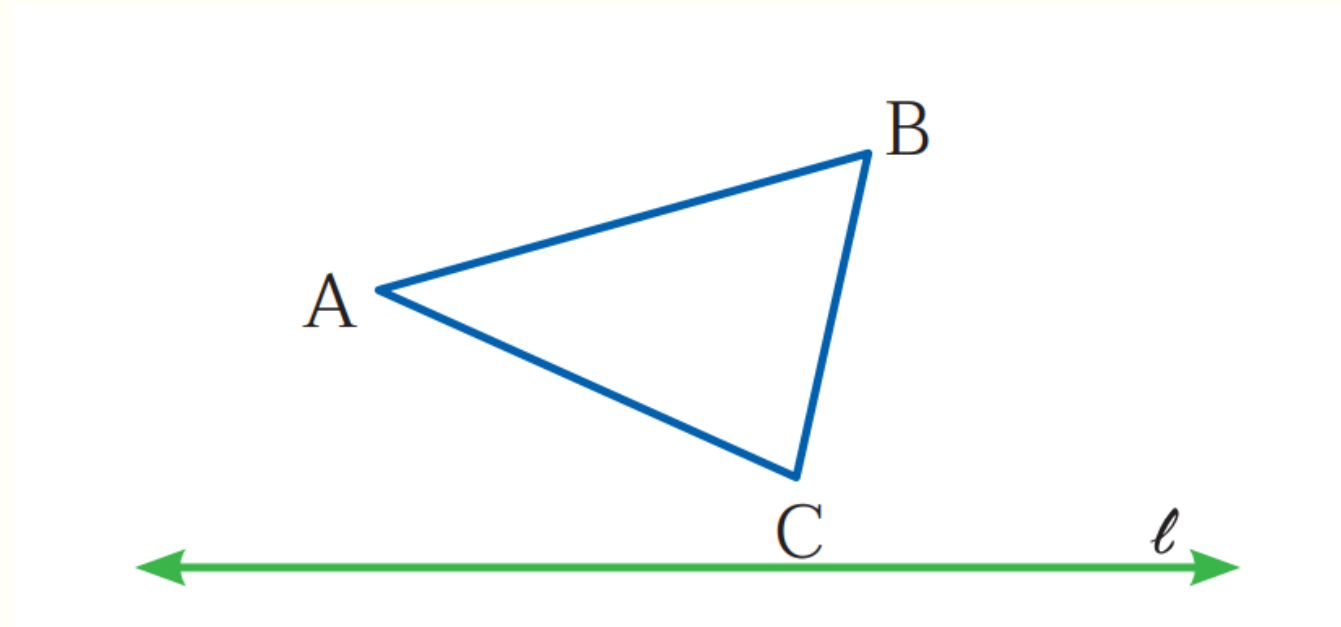
ขั้นตอนการทำกิจกรรม

- 1) ให้นักเรียนจับคู่ แล้วรับกระดาษรูปต้นแบบ คู่ละ 1 ชิ้น
- 2) วาดเส้นสะท้อน l แล้ววางกระดาษรูปต้นแบบให้ขอบชิดกับเส้นสะท้อน ดังรูป

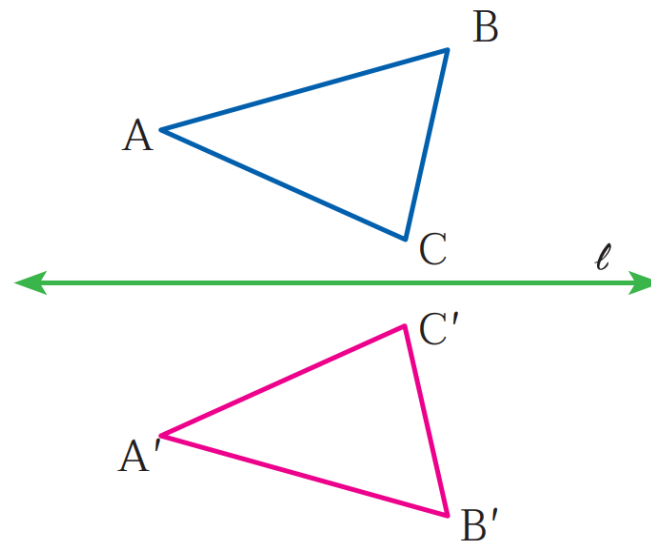
ขั้นตอนการทำกิจกรรม

- 3) วาดรูปสามเหลี่ยม ABC ลงบนกระดาษ แล้วกำหนดให้รูปสามเหลี่ยม ABC เป็นรูปต้นแบบ พร้อมระบุชื่อจุด A , B และ C

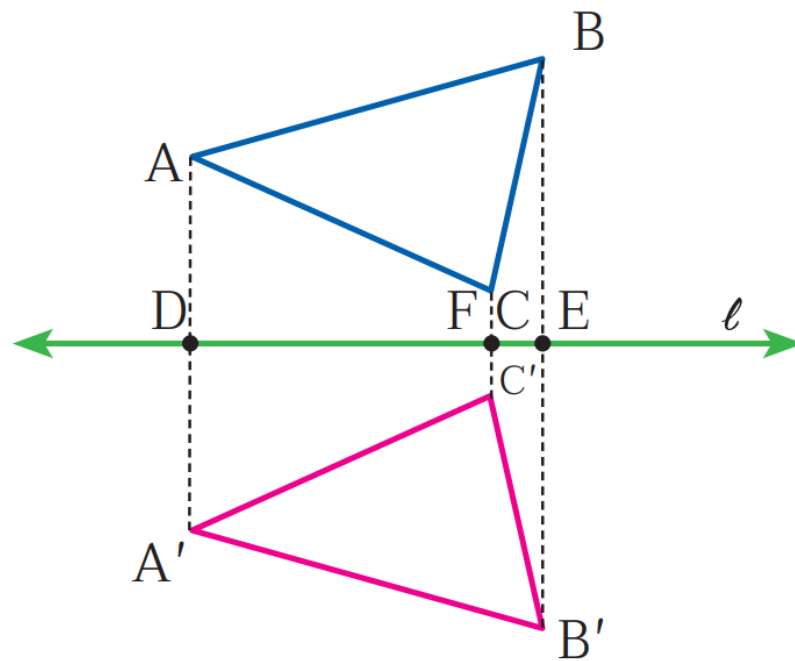
ขั้นตอนการทำกิจกรรม

- 4) พลิกกระดาษรูปต้นแบบไปอีกฝั่งของเส้นสะท้อน l แล้ววาดรูปสามเหลี่ยมอีกครั้ง แล้วระบุชื่อจุดที่สมนัยกัน ได้แก่ จุด A' , B' และ C' กำหนดให้ รูปสามเหลี่ยม $A'B'C'$ เป็นภาพที่ได้จากการสะท้อน

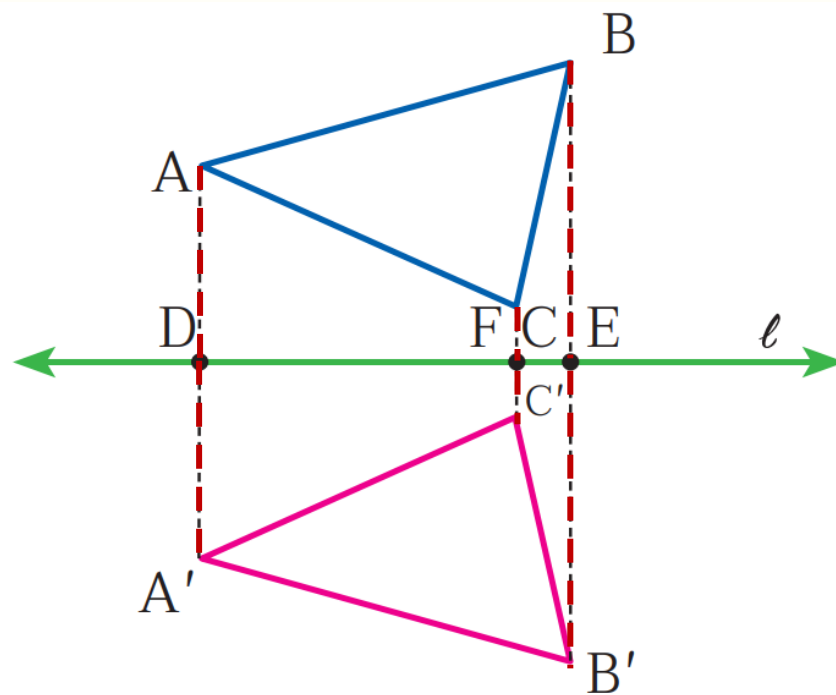
ขั้นตอนการทำกิจกรรม

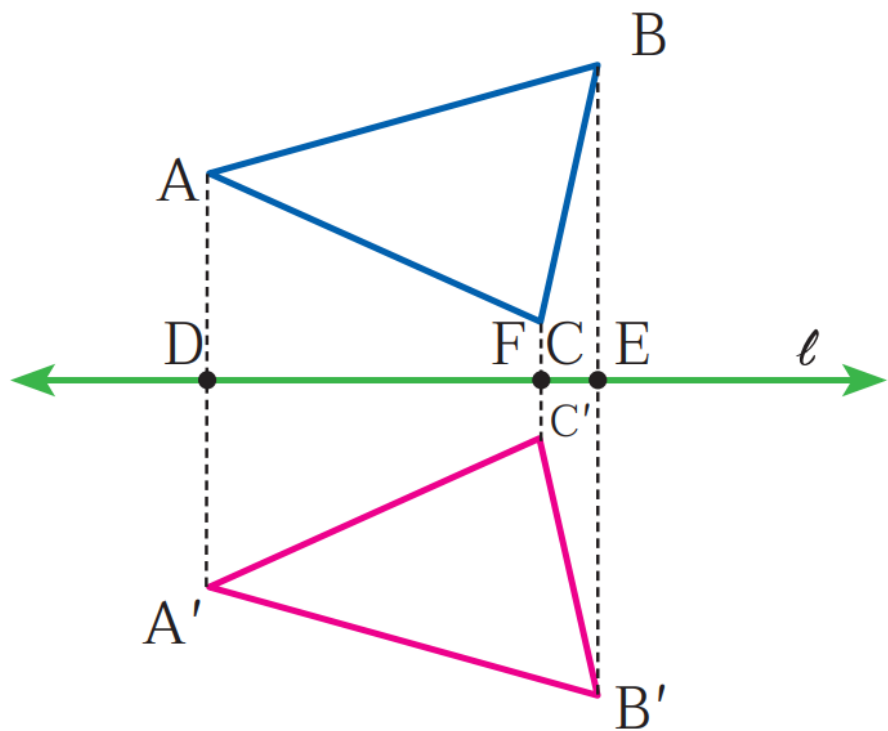
- 5) สร้าง $\overline{AA'}$, $\overline{BB'}$ และ $\overline{CC'}$ ตัดกับเส้นสะท้อน l
ให้จุดตัด คือ จุด D , E และ F ตามลำดับ

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

6) วัดความยาวของ $\overline{AD}$, $\overline{DA'}$, $\overline{BE}$, $\overline{EB'}$, $\overline{CF}$ และ $\overline{FC'}$
และวัดขนาดของ $\widehat{DA}$, $\widehat{EB}$ และ $\widehat{FC}$

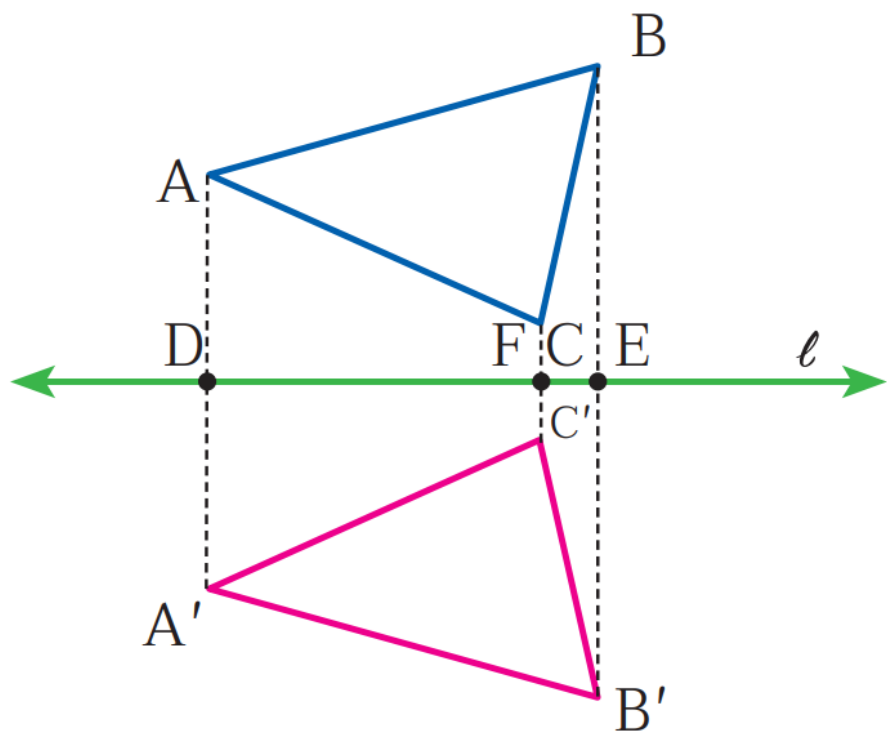

รูปสามเหลี่ยม ABC
และรูปสามเหลี่ยม A'B'C'
สามารถทับกันสนิท
หรือไม่ เพราะเหตุใด

ทับกันสนิท เพราะ
สร้างมาจากรูปเดียวกัน

?

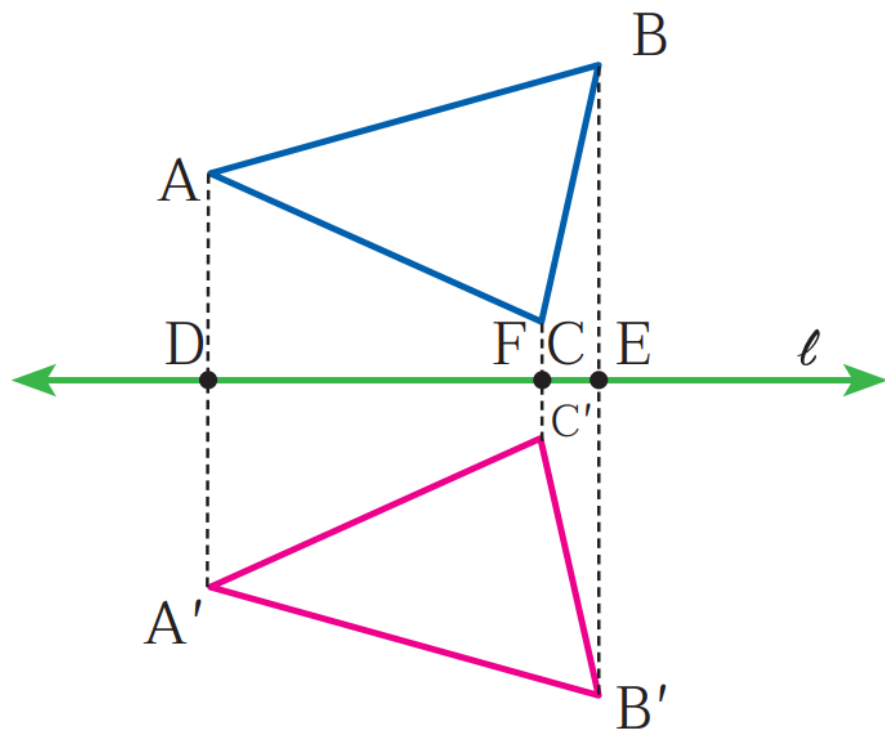
📍 ส่วนของเส้นตรงที่สร้าง
มีคู่ใดยาวเท่ากันหรือไม่
อย่างไร

$$AD = DA', \quad BE = EB'$$

และ $CF = FC'$

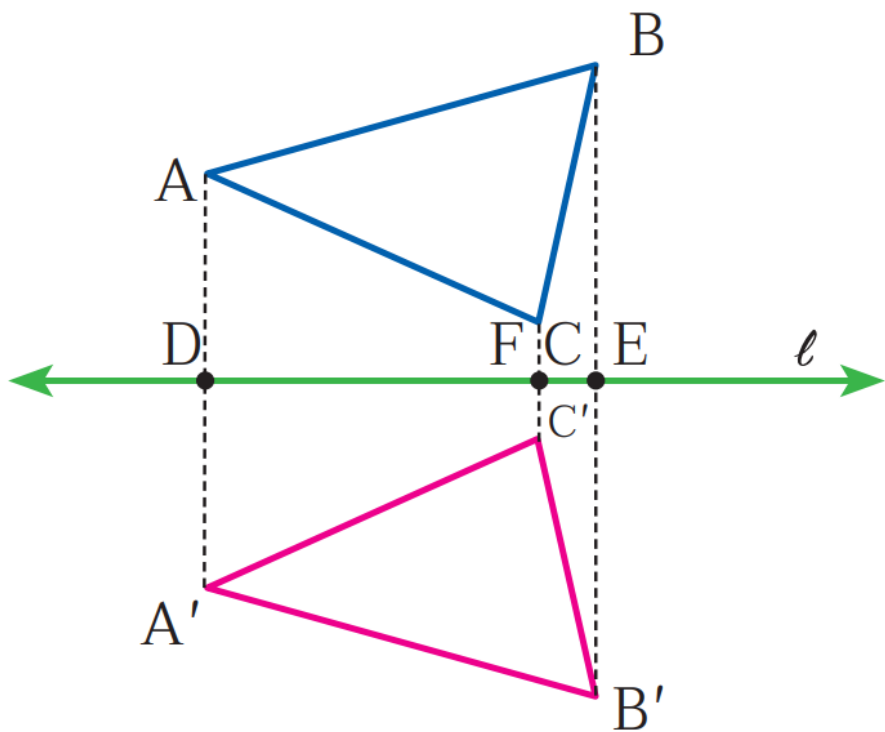

📍 ขนาดของ $\widehat{FDA}$, $\widehat{FEB}$
 และ $\widehat{DFC}$ เท่ากันหรือไม่
 และเท่ากับเท่าใด

ขนาดของทุกมุมเท่ากัน
 คือ 90 องศา

$\overline{AA'}$, $\overline{BB'}$ และ $\overline{CC'}$

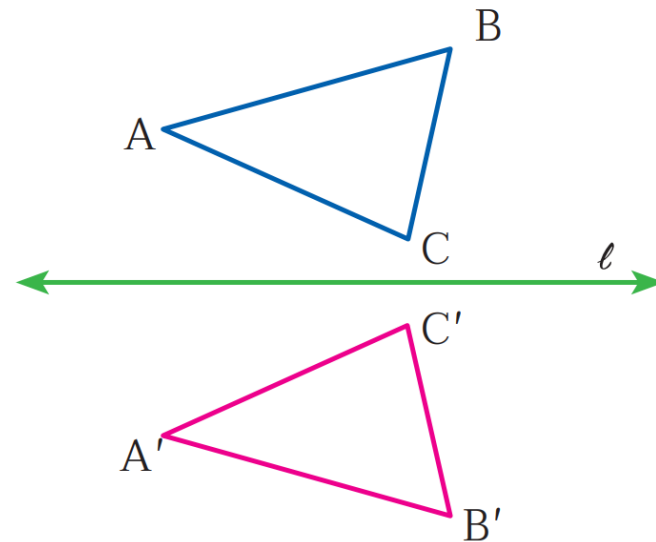
ขนานกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขนานกัน เพราะขนาดของมุม
ภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของ
เส้นตัด ซึ่งก็คือ เส้นสะท้อน l
รวมกันเท่ากับ 180 องศา

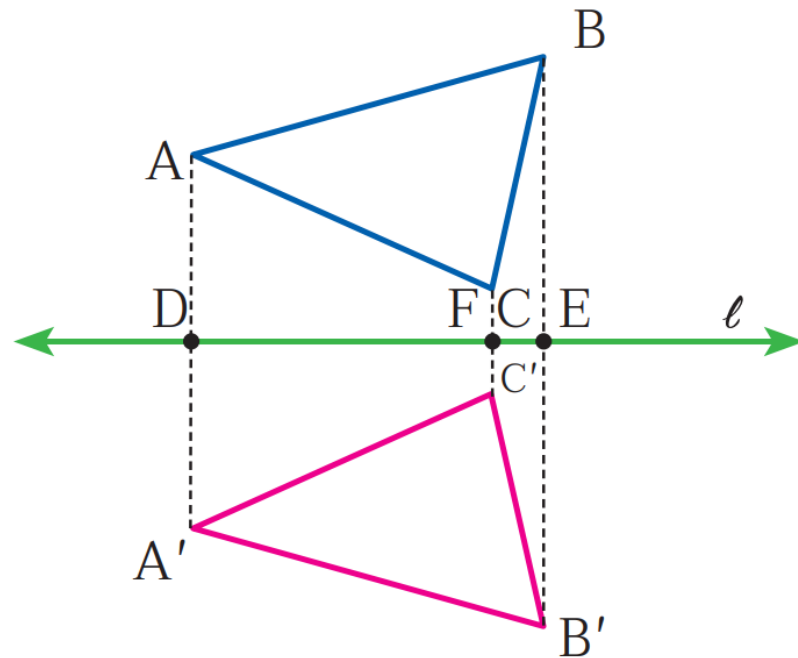
สมบัติของการสะท้อน

- 1) รูปต้นแบบและภาพที่ได้จากการสะท้อน สามารถ**ทับกันได้สนิท** โดยต้องพลิกรูปต้นแบบหรือพลิกภาพที่ได้จากการสะท้อนอย่างหนึ่งอย่างใด หรือกล่าวว่ารูปต้นแบบและภาพที่ได้จากการสะท้อนเท่ากันทุกประการ

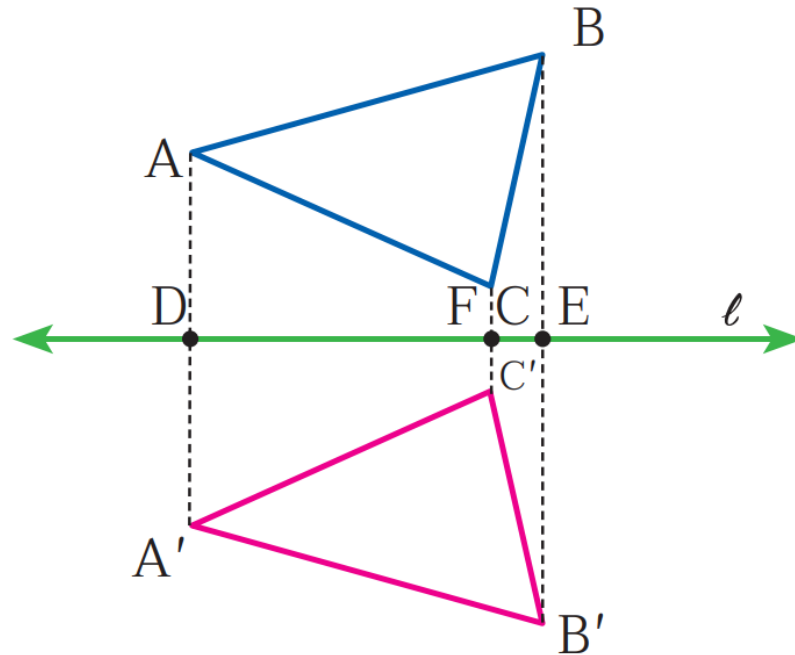
สมบัติของการสะท้อน

- 2) จุดที่สมนัยกันแต่ละคู่จะอยู่ห่างจากเส้นสะท้อนเท่ากัน หรือเส้นสะท้อนจะแบ่งครึ่งและตั้งฉากกับส่วนของเส้นตรงที่เชื่อมระหว่างจุดที่สมนัยกันบนรูปต้นแบบและภาพที่ได้จากการสะท้อน

สมบัติของการสะท้อน

3) ส่วนของเส้นตรงที่เชื่อมระหว่างจุดที่สมนัยกันบนรูปต้นแบบและภาพที่ได้จากการสะท้อนจะขนานกัน

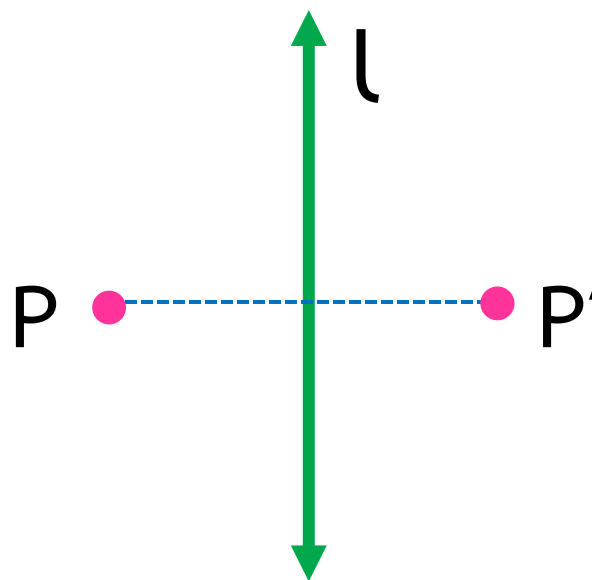
การสะท้อนบนระนาบ เป็นการแปลงทางเรขาคณิตที่มีเส้นตรง l ที่จริงเส้นหนึ่งเป็นเส้นสะท้อน แต่ละจุด P บนระนาบ จะมีจุด P' เป็นจุดคู่สมนัยและเป็นภาพที่ได้จากการสะท้อนจุด P โดยที่

- 1) ถ้าจุด P ไม่อยู่บนเส้นสะท้อน แล้วเส้นสะท้อนจะแบ่งครึ่งและตั้งฉากกับ $\overline{PP'}$
- 2) ถ้าจุด P อยู่บนเส้นสะท้อน แล้วจุด P และจุด P' เป็นจุดเดียวกัน

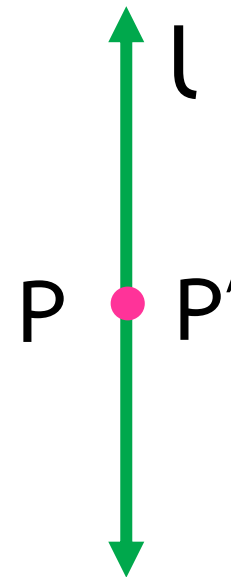
การสะท้อนบนระนาบ เป็นการแปลงทางเรขาคณิตที่มีเส้นตรง l ที่ตั้งฉากหนึ่งเป็นเส้นสะท้อน แต่ละจุด P บนระนาบ จะมีจุด P' เป็นจุดคู่สมนัยและเป็นภาพที่ได้จากการสะท้อนจุด P โดยที่

1 ถ้าจุด P ไม่อยู่บนเส้นสะท้อน แล้วเส้นสะท้อนจะแบ่งครึ่งและตั้งฉากกับ $\overline{PP'}$

การสะท้อนบนระนาบ เป็นการแปลงทางเรขาคณิตที่มีเส้นตรง l ที่ตั้งฉากหนึ่งเป็นเส้นสะท้อน แต่ละจุด P บนระนาบ จะมีจุด P' เป็นจุดคู่สมนัยและเป็นภาพที่ได้จากการสะท้อนจุด P โดยที่

2 ถ้าจุด P อยู่บนเส้นสะท้อน แล้วจุด P และจุด P' เป็นจุดเดียวกัน

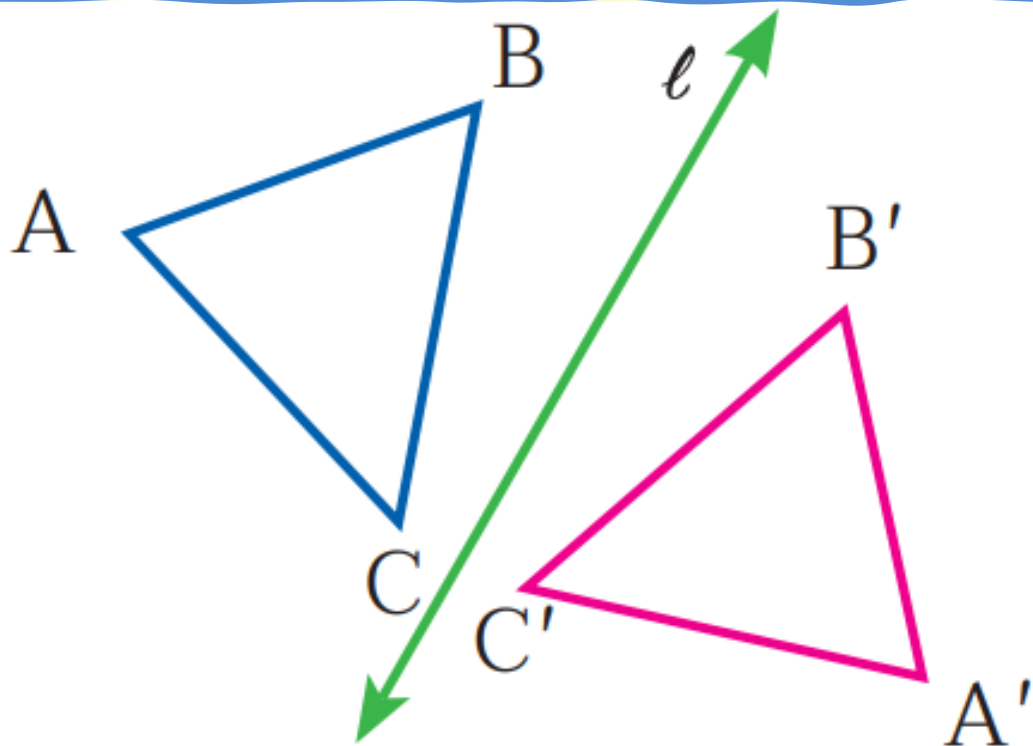

EXAMPLE

การสะท้อนที่มีเส้นตรง l เป็นเส้นสะท้อน

กรณีที่ 1 ทุกจุดบนรูปต้นแบบ **ไม่อยู่** บนเส้นตรง l

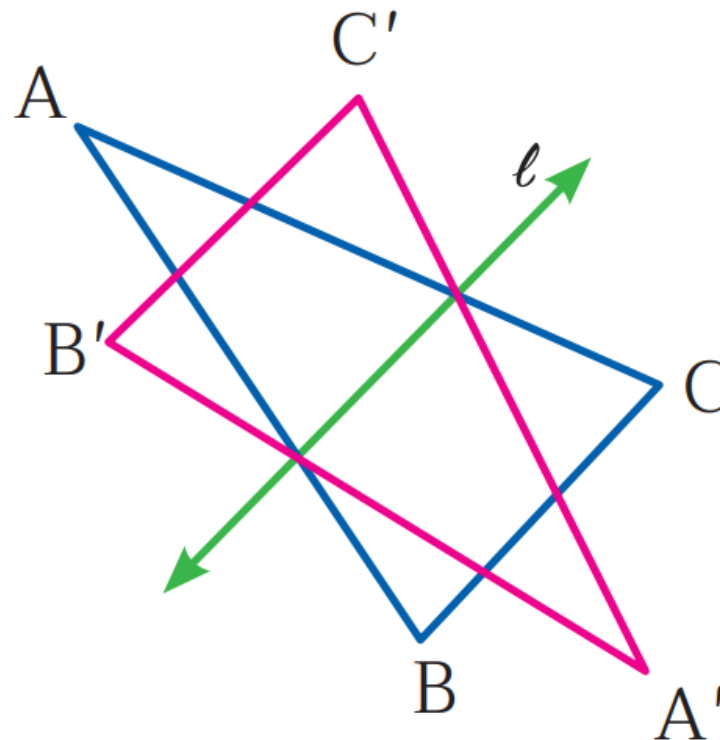
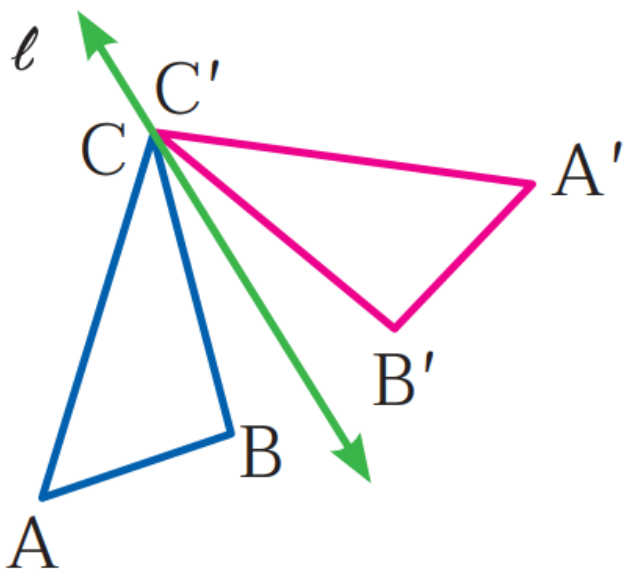

EXAMPLE

การสะท้อนที่มีเส้นตรง l เป็นเส้นสะท้อน

กรณีที่ 2 มีบางจุดบนรูปต้นแบบอยู่บนเส้นตรง l

การสะท้อนบนระนาบ เป็นการแปลง
ทางเรขาคณิตที่มีการ**พลิกรูป** โดยมีเส้น
ในแนวตรงเส้นหนึ่งเป็น**เส้นสะท้อน**
ซึ่งอาจจะมีบางจุดอยู่บนเส้นสะท้อนก็ได้

สรุป
ความรู้

สมบัติของการสะท้อน

- 1) รูปต้นแบบและภาพที่ได้จากการสะท้อนสามารถ**ทับกันได้สนิท**โดยต้องพลีกรูปต้นแบบหรือพลิกรภาพที่ได้จากการสะท้อนอย่างหนึ่งอย่างใด หรือกล่าวว่ารูปต้นแบบและภาพที่ได้จากการสะท้อนเท่ากันทุกประการ

สรุป
ความรู้

สมบัติของการสะท้อน

2) จุดที่สมนัยกันแต่ละคู่จะอยู่ห่างจากเส้นสะท้อนเท่ากัน หรือเส้นสะท้อนจะแบ่งครึ่งและตั้งฉากกับส่วนของเส้นตรงที่เชื่อมระหว่างจุดที่สมนัยกันบนรูปต้นแบบและภาพที่ได้จากการสะท้อน

สรุป
ความรู้

สมบัติของการสะท้อน

3) ส่วนของเส้นตรงที่เชื่อมระหว่างจุดที่
สมนัยกันบนรูปต้นแบบและภาพที่ได้
จากการสะท้อนจะขนานกัน

สรุป
ความรู้

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

พลิกไปได้สะท่อน (2)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. บัตรภาพ การสะท้อน รูปหลายเหลี่ยม
2. ใบกิจกรรม 1 : ภาพลับจับสะท้อน

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)